

Tom Clancy

Op leven en dood



A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

1

Lichte troepen – lichte infanteristen, code 11B volgens het vakgebiedsysteem van het Amerikaanse leger – worden geacht ‘mooie’, opgepoetste militairen te zijn, met een smetteloos uniform en een gladgeschoren gezicht, maar zo kon je sergeant eerste klasse Sam Driscoll niet omschrijven, al een hele tijd niet meer. Camouflage hield vaak veel meer in dan een patroon op je BDU, je *battle dress uniform*, je gevechtsuniform. Nee, wacht, zo heette dat niet meer, hè? Tegenwoordig heette het *army combat uniform*. ACU. Een nieuwe naam, maar het kwam op hetzelfde neer.

Driscolls baard was minstens tien centimeter lang, met zoveel wit erin dat zijn mannen hem Kerstman waren gaan noemen. Dat was nogal ergerlijk voor een man van amper zesendertig, maar als je teamgenoten gemiddeld tien jaar jonger waren dan jij... Nou ja, het had erger kunnen zijn. Het had ‘pa’ of ‘opa’ kunnen zijn.

Zijn haar was nog langer dan zijn baard. Het was donker, ruig en vettig. Gezichtsbehaarings was goede camouflage en de mannen in dit land gingen niet vaak naar de kapper. Ook zijn kleding was volkomen inheems, net als die van zijn team.

Ze waren met vijftien man. Hun compagniescommandant, een kapitein, had zijn been gebroken door een misstap – meer was er in dit terrein niet voor nodig om je uit de roulatie te halen. De kapitein zat op een heuveltop te wachten tot de Chinook hem evacueerde, samen met een van de twee ziekenbroeders van het team, die was achtergebleven om erop toe te zien dat hij niet in een shocktoestand raakte. Dat betekende dat Driscoll nu de leiding van de missie had. Dat vond hij niet erg. Hij had meer ervaring in het veld dan kapitein Wilson, al had de kapitein een universitair diploma en moest Driscoll dat nog halen. Eén ding tegelijk. Als hij deze operatie overleefde, kon hij weer aan de universiteit van Georgia gaan studeren. Eigenlijk was het vreemd, vond hij, dat hij er bijna dertig jaar over had gedaan om plezier te krijgen in studeren. Nou ja, beter laat dan nooit.

Hij was moe. Het was de verdovende, verpletterende vermoeidheid die de Rangers maar al te goed kenden. Hij zou zelfs op een blok graniet

kunnen slapen als een paard, met alleen een geweercolf als kussen, maar hij kon alert blijven, ook als zijn hersenen en lichaam tegen hem schreeuwden dat hij moest gaan liggen. Er was alleen het probleem dat hij, nu hij dichterbij de veertig dan de dertig was, wat meer last van pijn had dan toen hij twintig was, en dat hij er 's morgens twee keer zo lang over deed om zijn spieren en gewrichten weer soepel te krijgen. Aan de andere kant werden die pijnen gecompenseerd door wijsheid en ervaring. In de loop der jaren had hij geleerd dat het waar was wat ze altijd zeiden: wilskracht was belangrijker dan fysieke kracht. Hij had geleerd pijn grotendeels te blokkeren, wat erg handig was als je leiding gaf aan veel jongere mannen, wier rugzakken vast lang niet zo zwaar op hun schouders drukten als de zijne. Het ging er in het leven om dat je het een met het ander wist te compenseren, vond hij.

Ze waren nu twee dagen in de bergen, en al die tijd waren ze in beweging geweest. 's Nachts hadden ze maar twee tot drie uur geslapen. Driscoll maakte deel uit van het commandoteam van het 75ste regiment Rangers, dat gelegerd was in Fort Benning, Georgia, waar ze een leuke bar voor onderofficieren hadden, met goed bier op de tap. Als hij zijn ogen dichtdeed en zich concentreerde, kon hij zich inbeelden dat hij het koude bier proefde, maar dat moment was snel voorbij. Hij mocht zijn gedachten hier geen moment laten afdwalen. Ze bevonden zich vijfduizend meter boven de zeespiegel in het Hindu Kushgebergte, in de grijze zone die tegelijk Afghanistan en Pakistan was, en ook geen van beide – tenminste, dat vond de plaatselijke bevolking. Een lijn op een kaart was nog geen grens, wist Driscoll, zeker niet in dit deel van de wereld. Hij zou op zijn gps-apparaat kijken om zeker te zijn van zijn positie, maar bij deze missie deden lengte- en breedtegraden er eigenlijk niet toe. Het ging erom dat ze op hun bestemming kwamen, en daarbij maakte het niet uit waar die op de kaart stond aangegeven.

De plaatselijke bevolking wist weinig van grenzen en maakte zich er ook niet druk om. Voor hen telde alleen tot welke stam je behoorde, van welke familie je deel uitmaakte, en wat voor soort moslim je was. Hier gingen herinneringen honderd jaar mee, en verhalen nog langer. En wrok nog weer langer. De dorpingen pochten nog steeds dat hun voorouders Alexander de Grote uit het land hadden verdreven, en sommigen van hen wisten nog steeds de namen van de krijgers die hadden gewonnen van de Macedonische speerwerpers die tot dan toe elke plaats hadden veroverd waar ze terechtkwamen. Toch had de plaatselijke bevolking het vooral over de Russen: hoeveel ze er hadden gedood, vooral vanuit een hinderlaag, maar soms met messen, van man tot man. Ze grijnsden en lachten om die verhalen en legenden die van va-

der op zoon werden doorgegeven. Driscoll betwijfelde of de Russische soldaten die levend uit Afghanistan waren teruggekomen nog veel lachten om wat ze daar hadden meegemaakt. Nee, dit waren geen aardige mensen, wist hij. Ze waren meedogenloos, keihard gemaakt door oorlog, barre weersomstandigheden en hongersnood. Bezig te overleven in een land dat het grootste deel van de tijd zijn best leek te doen om je dood te maken. Driscoll wist dat hij sympathie zou moeten hebben. God had die mensen slechte kaarten gegeven, en misschien was dat niet hun schuld, maar het was evenmin Driscolls schuld, en ook niet zijn probleem. Ze waren vijanden van Driscolls land, en zijn meerderen hadden hem en zijn team aangewezen om hierheen te gaan. En hier waren ze dan. Dat was de waarheid die op dit moment centraal stond, de reden waarom hij in deze vervloekte bergen was.

Nog één helling – dat was de andere grote waarheid op dit moment. Sinds ze uit de CH-47 Chinook-helikopter waren gesprongen, een Delta-variant, de enige van hun helikopters die op deze hoogte kon opereren, hadden ze vijftientig kilometer gelopen, bijna voortdurend naar boven en over scherpe rotsen en puin.

Daar... boven aan die helling. Nog vijftig meter.

Driscoll verlaagde zijn tempo. Hij liep voorop, leidde de patrouille omdat hij de hoogst aanwezige onderofficier was, en zijn mannen hadden zich ongeveer honderd meter achter hem verspreid, alert, hun blik naar links en rechts, naar boven en naar beneden, hun M4-karabijnen in de aanslag en op hun sectoren gericht. Ze verwachtten dat er daarboven een paar wachters zouden zijn. De mensen in dit gebied mochten dan onontwikkeld zijn in de traditionele zin van het woord, ze waren beslist niet dom. Dat was ook de reden waarom de Rangers deze operatie 's nachts uitvoerden. Driscolls digitale horloge gaf aan dat het nul-een-vier-vier was, oftewel kwart voor twee. Er stond geen maan vanacht, en de hoge wolken waren dicht genoeg om het licht van de sterren tegen te houden. Goed jachtweer, dacht hij.

Hij keek meer naar beneden dan omhoog. Hij wilde geen geluid maken, en geluid kwam van je voeten. Eén steen die los raakte en over de helling omlaag rolde, kon hen allen verraden. Dat kon hij niet gebruiken. Dat zou zonde zijn van de drie dagen en vijftientig kilometer die ze erover hadden gedaan om zo dichtbij te komen.

Nog twintig meter tot ze boven waren.

Hij tuurde omhoog, zoekend naar beweging. Niets dichtbij. Weer een paar stappen, een blik naar links en rechts, zijn karabijn met geluiddemper in de aanslag tegen zijn borst, zijn vinger losjes op de trekker, net genoeg om te weten dat het wapen er was.

Het was moeilijk aan mensen uit te leggen hoe zwaar dit was, hoe vermoeiend en slopend – veel meer nog dan de voettocht van vijftwintig kilometer door de wildernis: de wetenschap dat er misschien ergens iemand met een AK-47 op de loer lag, zijn vinger op de trekker, de schakelaar op volautomatisch, klaar om je in tweeën te maaien. Zijn mannen zouden met zo iemand afrekenen, maar dan zou het voor hem al te laat zijn, wist Driscoll. Hij troostte zichzelf: als het gebeurde, was de kans groot dat hij het niet eens merkte. Hij had genoeg vijanden naar de andere wereld geholpen om te weten hoe het werkte: het ene moment liep je ergens en tuurde je voor je uit, spitste je je oren, bedacht op gevaar... Het volgende moment was er niets. De dood.

Driscoll wist hoe het zat, hier in de ruige bergen, in het holst van de nacht: langzaam is snel. Langzaam bewegen, langzaam lopen, voorzichtig je stappen zetten. Dat was hem al die jaren goed van pas gekomen.

Nog maar zes maanden eerder was hij als derde geëindigd in de Best Ranger Competition, het kampioenschap van commandotroepen. Driscoll en kapitein Wilson waren samen als team 21 begonnen. De kapitein zou wel kwaad zijn nu hij zijn been had gebroken. Hij was een vrij goede Ranger, vond Driscoll, maar een gebroken scheenbeen was een gebroken scheenbeen. Als een bot brak, kon je daar niet veel aan doen. Een gescheurde spier deed verschrikkelijk veel pijn, maar werd snel beter. Een gebroken bot moest langzaam helen, en dat betekende dat je een paar weken in een hospitaal op je rug lag totdat je er van de dokters weer gewicht op mocht laten rusten. Dan moest je opnieuw leren hardlopen, nadat je eerst had geleerd gewoon te lopen. Wat een ellende... Hij had geluk gehad, had nooit iets ergers opgelopen dan een verstuite enkel, een gebroken pink en een gekneusde heup, en had nooit veel langer dan een week buitenspel gestaan. Nog geen schampschot, nog niet het kleinste granaatscherfje. De Ranger-goden waren hem blijkbaar welgezind.

Nog vijf stappen...

Oké, je bent er... Ja. Zoals Driscoll had verwacht, was er een wachter, precies op de plaats waar hij zou moeten staan. Vijftwintig meter naar rechts. Het was de meest voor de hand liggende plaats voor een schildwacht, al bakte deze er niet veel van. Hij zat daar maar wat en keek vooral naar achteren. Waarschijnlijk verveelde hij zich, was hij half ingedut en telde hij de minuten tot hij werd afgelost. Nou, verveling kon je dood worden. Dat zou binnen een minuut met deze man gebeuren, al zou hij het zelf niet beseffen. *Tenzij ik misschiet*, zei Driscoll tegen zichzelf, maar hij wist wel beter.

Hij draaide zich nog één keer om en keek door zijn pvs-17-nachtkij-

ker naar de omgeving. *Niemand anders in de buurt. Goed.* Hij hurkte neer, zette de karabijn aan zijn rechterschouder, richtte het vizier op het rechteroor van de man, beheerste zijn ademhaling...

Rechts van hem, op een smal pad, was het geluid van leer op steen te horen.

Driscoll verstijfde.

Hij ging vlug na waar de rest van het team zich bevond. Was daar iemand van hen? Nee. De meeste teamleden waren rechts achter hem verspreid. Overdreven langzaam draaide Driscoll zijn hoofd in de richting van het geluid. Niets in de nachtkijker te zien. Hij liet zijn karabijn zakken en hield hem schuin over zijn borst. Hij keek naar links. Drie meter bij hem vandaan hurkte Collins achter een rots neer. Driscoll maakte een gebaar: *geluid links, neem twee mannen mee.* Collins knikte en kroop achteruit tot hij uit het zicht was verdwenen. Driscoll deed hetzelfde en ging toen plat op zijn buik tussen de dorre struiken liggen.

Op het pad was nu een ander geluid te horen: vloeistof die op steen klaterde. Driscoll glimlachte onwillekeurig. *De roep van de natuur.* Het urineren verminderde en hield toen op. Er kwamen voetstappen het pad af. Op zeven meter afstand, schatte Driscoll, voorbij de bocht.

Even later verscheen er iemand op het pad. Hij liep ongehaast, bijna loom. In de nachtkijker zag Driscoll dat de man een AK-47 aan zijn schouder had hangen, met de loop omlaag. De wachter bleef dichterbij komen. Driscoll bewoog niet. Vijf meter... drie.

Een figuur kwam uit de schaduw naast het pad tevoorschijn en glipte achter de wachter. Er verscheen een hand boven de schouder van de wachter, en daarna flikkerde er een mes boven diens andere schouder. Collins draaide de man naar rechts en legde hem op de grond. Hun schaduwen gingen in elkaar over. Er verstreken tien seconden. Collins stond op, ging vlug van het pad af en trok de wachter uit het zicht.

Een uitschakeling volgens het boekje, dacht Driscoll. Behalve in films speelden messen geen grote rol meer in hun vak. Maar het was duidelijk dat Collins nog wist hoe het moest.

Even later dook Collins rechts van Driscoll op.

Driscoll richtte zijn aandacht op de wachter boven aan de helling. Die was er nog. Hij had zich niet bewogen. Driscoll bracht zijn M4 omhoog, richtte het vizier op de nek van de man en verstrakte zijn vinger om de trekker.

Rustig, rustig... drukken...

Plop. Nauwelijks een geluid. Moeilijk te horen op een afstand van meer dan vijftig meter, maar de kogel trof doel en ging dwars door het hoofd van het doelwit, met achterlating van een wolkje groene damp, en de

man ging naar Allah, of welke god hij ook maar aanbad. Hij was misschien nog maar net in de twintig, maar aan het groeien, eten, leren en waarschijnlijk ook vechten was abrupt en onverhoeds een eind gekomen.

Het doelwit zakte in elkaar en viel zijdelings uit het zicht.

Pech gehad, makker, dacht Driscoll. Maar wij jagen vannacht op groter wild dan jij.

‘Wachter uitgeschakeld,’ zei Driscoll zachtjes in zijn radio. ‘De helling is vrij. We gaan verder. Rustig en niet te ver bij elkaar vandaan.’ Die laatste waarschuwing was niet echt nodig – niet voor deze mannen.

Hij keek achterom en zag zijn mannen een beetje vlugger lopen. Ze waren opgewonden, maar liepen beheerst, klaar om in actie te komen. Hij zag het aan hun houding, het zuinige bewegen dat de echte schutters onderscheidde van de branieschoppers en degenen die alleen maar wachtten tot ze naar het burgerleven konden terugkeren.

Hun echte doel was nu misschien minder dan honderd meter bij hen vandaan, en ze hadden er in de afgelopen drie maanden hard aan gewerkt om die rotzak te pakken te krijgen. Bergen beklimmen was niemands hobby, misschien met uitzondering van een paar gekken die naar de Mount Everest en K2 verlangden. Maar het hoorde bij het werk en ook bij de missie waar ze nu mee bezig waren, en dus legden ze zich erbij neer.

De vijftien mannen vormden drie vuurteams van vijf Rangers. Een van die teams zou hier blijven met de zware wapens – ze hadden twee M249 SAW (*squad automatic weapon*) machinegeweren meegebracht om vuurdekking te geven. Je wist nooit hoeveel schurken er in de buurt waren, en een SAW kon uitkomst bieden als je in de minderheid was. Satellieten konden je maar een bepaalde hoeveelheid informatie verstrekken; met sommige factoren moest je afrekenen wanneer ze op je af kwamen. Al zijn mannen tuurden nu naar de rotsen, op zoek naar beweging. Welke beweging dan ook. Misschien alleen maar een schurk die een plekje zocht om te poepen. Als je in deze rimboe iemand tegenkwam, was er negentig procent kans dat het een schurk was. Dat maakte hun werk veel gemakkelijker, dacht Driscoll.

Hij liep nu nog langzamer. Sluipend ging hij naar voren. Bij elke stap keek hij waar hij zijn voet neerzette, bedacht op losse steentjes en takjes, en dan keek hij weer naar voren, turend, turend... Dat was een voordeel van ervaring, dacht hij: ook als je dicht bij je doel was, kon je je opwindend bedwingen. Daar gingen nieuwkomers vaak in de fout: als ze hun doel naderden, dachten ze dat het moeilijkste achter de rug was. En dan, wist Driscoll, tikte de wet van Murphy (wat fout kan gaan, gaat ook fout) meestal op je schouder en stond je een lelijke verrassing te wacht-

ten. Spanning en verwachting waren dodelijke kanten van hetzelfde muntstuk. Als je van een van tweeën op het verkeerde moment een dosis kreeg die groot genoeg was, kon dat je dood worden.

Maar deze keer niet. Niet terwijl ik het bevel voer. En niet met zo'n goed team als dit.

Driscoll zag de bovenkant van de helling op nog geen drie meter afstand voor hem opdoemen, en hij boog zich naar voren, waarbij hij zijn hoofd zorgvuldig onder de rand hield om geen verleidelijk silhouetdoel te vormen voor een waakzame vijand. Hij stapte de laatste meters zorgvuldig over de rotsbodem, boog zich toen met zijn linkerhand op de rots naar voren en bracht behoedzaam zijn hoofd omhoog.

En daar was hij... De grot.

2

‘Weinig brandstof,’ woep woep, ‘weinig brandstof,’ zei de computerstem. ‘Ik weet het, ik weet het,’ bromde de piloot.

Hij kon die informatie ook op zijn instrumentenpaneel zien. Het waarschuwingslichtje van de boordcomputer knipperde al een kwartier. Ze waren tien minuten geleden boven Canada gekomen, en als het overdag was geweest, hadden ze nu groen land gezien, met kleine bomen. Tenzij hij zijn navigatie totaal had verknald, zouden ze straks lichten zien. In elk geval hadden ze weer vaste grond onder zich, en dat was een hele opluchting.

De wind boven de Atlantische Oceaan was veel harder geweest dan was voorspeld. Het meeste luchtverkeer ging op dit nachtelijke uur naar het oosten, en die vliegtuigen hadden veel meer brandstof aan boord dan deze Dassault Falcon 9000. Ze hadden brandstof voor nog twintig minuten. Tien minuten meer dan ze nodig hadden. Hun luchtsnelheid lag iets boven de vijfhonderd knopen. Hun hoogte was achtduizend meter, en ze daalden.

‘Gander,’ zei hij in zijn radiomicrofoon. ‘Dit is Hotel nul-negen-zeven Mike Foxtrot. We komen landen voor brandstof. Over.’

‘Mike Foxtrot,’ was het antwoord. ‘Dit is Gander. Er is weinig wind. Adviseren landingsbaan twee-negen voor normale nadering.’

‘Weinig wind?’ merkte de tweede piloot op. ‘Verrek.’ Ze waren net door een straalstroom van meer dan honderd knopen gekomen, die frontaal tegen hen aan had gebeukt. Drie uur lang waren ze enigszins heen en weer geslingerd, niet al te erg voor een hoogte van twaalfduizend meter, maar toch heel goed merkbaar. ‘Langer dan dit hoeft zo’n oversteek over het water voor mij niet te duren.’

‘Zeker niet met zoveel wind,’ zei de piloot. ‘Ik hoop dat de motoren ook op damp werken.’

‘Zijn we klaar met de douane?’

‘Dat moet wel. We hebben de CANPASS gedaan, en we hebben toestemming om naar Moose Jaw te gaan. Zullen we daar de immigratiedienst doen?’

‘Ja, goed.’ Vanaf Gander tot aan hun eindbestemming zou deze vlucht

een beetje ongewoon zijn, wisten ze allebei. Maar ze werden ervoor betaald. En de koersverhouding van euro en dollar zou in hun voordeel werken. Vooral omdat het Canadese dollars waren.

‘Ik zie de lichten. Nog vijf minuten,’ zei de tweede piloot.

‘Oké, landingsbaan in zicht,’ zei de piloot. ‘Kleppen.’

‘Kleppen omlaag naar tien.’ De tweede piloot werkte met de knoppen, en ze hoorden het gieren van de elektrische motoren die de kleppen lieten opengaan. ‘Zullen we de passagiers wakker maken?’

‘Nee. Waarom zouden we?’ vroeg de piloot. Als hij dit goed deed, zouden die pas iets merken wanneer ze accelereerden om weer op te stijgen. Nadat hij zijn sporen bij Swissair had verdiend en daar twintigduizend vliegreuren had gemaakt, had hij ontslag genomen en zijn eigen tweedehands Dassault Falcon gekocht, die hij gebruikte om miljonairs en miljardairs naar Europa en de rest van de wereld te brengen. De helft van de mensen die zich zijn diensten konden veroorloven, ging naar dezelfde plaatsen: Monaco, Harbor Island in de Bahama's, Saint-Tropez, Aspen. Het was vreemd dat de passagier die hij op dit moment vervoerde naar geen van die plaatsen ging, maar zolang hij betaalde, deed de bestemming er niet toe.

Ze gingen omlaag tot onder de drieduizend meter. De lichten van de landingsbaan waren goed te zien, een rechte rij in de duisternis. Er was daar ooit een eenheid F-84-onderscheppingsjagers gestationeerd geweest.

Vijftienhonderd meter en dalend. ‘Kleppen naar twintig.’

‘Oké. Kleppen twintig,’ bevestigde de tweede piloot.

‘Landingsgestel,’ beval hij, en de tweede piloot stak zijn hand uit naar de hendels. Toen de luiken van het landingsgestel zich openden en de struts omlaaggingen, drong het geluid van snelstromende lucht in de cabine binnen. Honderd meter hoogte.

‘Omlaag en vastgezet,’ zei de tweede piloot.

‘Dertig meter,’ zei de computerstem.

De piloot spande de spieren in zijn armen, ontspande ze weer, en liet het vliegtuig langzaam naar beneden gaan, voorzichtig, voorzichtig, tot hij het juiste punt had bereikt om te landen. Alleen iemand met zijn ervaring kon voelen op welk moment de Falcon de grond raakte. Hij zette de straalomkeerders aan, en de Dassault verloor vaart. Een truck met knipperende lichten liet hem zien waar hij heen moest en wie hij moest volgen om op de plaats te komen waar de brandstoftruck stond te wachten.

Ze bleven in totaal twintig minuten aan de grond. Een immigratieambtenaar nam radiocontact met hen op en stelde vast dat er geen verande-

ring in de CANPASS-gegevens was gekomen. Buiten maakte de chauffeur van de brandstoftruck zijn slang los en zette de brandstofklep vast.

Oké. Dat is gebeurd, dacht de piloot. Nu kon hij aan de tweede van de drie etappes van zijn vlucht beginnen.

De Falcon taxiede naar het noordelijke eind van de startbaan. Nadat de piloot daar had gewacht, nam hij de checklist voor het opstijgen door, zoals hij altijd deed. De acceleratie verliep soepel; toen kwamen de wielen omhoog, toen de kleppen, gevolgd door het opstijgen. Na tien minuten waren ze op elfduizend meter hoogte, de hoogte die hun aanvankelijk was toegewezen door de verkeersleiding in Toronto.

Ze vlogen naar het westen met een snelheid van mach 0,81 – ongeveer vijfhonderdtwintig knopen, of duizend kilometer per uur ware luchtsnelheid. Terwijl de motoren vijftienhonderd kilo brandstof per uur opslokten, lagen hun passagiers te slapen. De transponder van het vliegtuig gaf hun snelheid en hoogte aan de radar van de luchtverkeersleiding door. Afgezien daarvan was er geen behoefte aan radioverkeer. Bij ruw weer zouden ze om een andere, waarschijnlijk grotere hoogte hebben gevraagd om comfortabeler te kunnen vliegen, maar de toren van Gander bleek gelijk te hebben. Nu ze het koufront dat tijdens hun vlucht naar Newfoundland tegen hen aan had gebeukt achter zich hadden gelaten, zou het net hebben geleken of ze helemaal niet bewogen, als het gedempte bulderen van de straalmotoren aan de staart er niet was geweest. De piloot en tweede piloot zeiden niet veel tegen elkaar. Ze hadden zo vaak met elkaar gevlogen dat ze dezelfde grappen kenden, en tijdens zo'n vlucht zonder incidenten was het niet noodzakelijk om informatie uit te wisselen. Alles was tot in de kleinste details gepland. Ze vroegen zich allebei af hoe het in Hawaï zou zijn. Ze konden zich verheugen op een paar kamers in het Royal Hawaiian, en lang slapen om door de jetlag heen te komen die onvermijdelijk het gevolg was van de tien uur extra daglicht die ze zouden meemaken. Nou ja, ze hielden allebei van een dutje op een zonnig strand, en volgens de voorspellingen zou het weer in Hawaï zo monotoon volmaakt zijn als gewoonlijk. Ze waren van plan daar twee dagen te blijven tot ze teruggingen naar hun thuisbasis bij Genève. Op de terugreis zouden ze geen passagiers hebben.

'Moose Jaw over veertig minuten,' merkte de tweede piloot op.

'Tijd om weer aan het werk te gaan, denk ik.'

Het plan was eenvoudig. De piloot nam de HF-radio – een overblijfsel uit de Tweede Wereldoorlog – en sprak met Moose Jaw. Hij maakte bekend dat ze eraan kwamen en begonnen te dalen. Hij noemde ook de verwachte aankomsttijd. De toren van Moose Jaw ontving de informa-

tie van de luchtverkeersleiding en de signalen van de transponder.

De Dassault verloor hoogte voor een volkomen normale nadering, zoals ook werd geconstateerd door de verkeersleiding in Toronto. De plaatselijke tijd was 03.04 uur, of Zulu -4.00 uur volgens de Greenwich Mean/Universal-tijd, dus vier uur naar het oosten.

‘Daar is het,’ zei de tweede piloot. De lichten van Moose Jaw verschenen in het zwarte landschap. ‘Hoogte vierduizend, dalend met driehonderd per minuut.’

‘Zet de transponder op stand-by,’ beval de piloot.

‘Begrepen,’ antwoordde de tweede piloot. De transponder werd door de bemanning zelf afgesteld.

‘Tweeduizend meter. Kleppen?’

‘Laat ze zitten,’ beval de piloot.

‘Begrepen. Landingsbaan in zicht.’ De lucht was helder, en de lichten van Moose Jaw knipperden in de wolkeloze hemel.

‘Moose Jaw, dit is Mike Foxtrot, over.’

‘Mike Foxtrot. Dit is Moose Jaw, over.’

‘Moose Jaw, ons landingsgestel wil niet omlaag. Wilt u stand-by blijven? Over.’ Toen ze dat hoorden, waren ze klaarwakker.

‘Begrepen. Is dit een noodgeval, over?’ vroeg de toren meteen.

‘Nee, Moose Jaw. We kijken de elektrische circuits na. Stand-by.’

‘Begrepen. Wij zijn stand-by.’ Niet meer dan een zweem van bezorgdheid in de stem.

‘Oké,’ zei de piloot tegen zijn tweede piloot. ‘We verdwijnen op driehonderd meter hoogte van hun radar.’ Ze hadden dit natuurlijk al vaker gedaan. ‘Hoogte negenhonderd en dalend.’

De piloot stuurde naar rechts. Dat deden ze om een koersverandering te zien te geven op de radar van Moose Jaw, niets ernstigs, maar toch een verandering. Omdat hun hoogte afnam, zou het een interessant gezicht op de radartapes zijn, als iemand daar ooit al naar keek. Het zoveelste stipje dat in het luchtruim verloren ging.

‘Zeshonderd,’ zei de tweede piloot. Op deze lagere hoogte zat er wat meer turbulentie in de lucht, maar niet zoveel als ze nog zouden krijgen. ‘Vierhonderd. Misschien wil je het daaltempo veranderen.’

‘Inderdaad.’ De piloot trok de knuppel naar achteren om minder snel te dalen, om uiteindelijk op driehonderd meter boven de grond te blijven vliegen. Het was laag genoeg om in de *ground clutter* van Moose Jaw terecht te komen, de chaos van radarecho’s dicht boven de grond. Hoewel de Dassault allesbehalve een *stealth*-vliegtuig was, zagen de meeste radars van civiele verkeersleidingen vooral transpondersigna-

len, geen *skin-paint*. In het commerciële vliegverkeer was een vliegtuig op de radar niet meer dan een abstract signaal in de hemel.

‘Mike Foxtrot, Moose Jaw, geef uw hoogte, over.’

Ze deden dit al een tijdje. Het team in de plaatselijke verkeerstoren was ongewoon alert. Misschien waren ze midden in een oefening terechtgekomen, dacht de piloot. Jammer, maar geen groot probleem.

‘Automatische piloot uit. Bestuur het vliegtuig met de hand.’

‘Piloot bestuurt,’ antwoordde de tweede piloot.

‘Oké, naar rechts nu. Transponder uit,’ beval de piloot.

De tweede piloot zette de transponder uit. ‘Uitgezet. We zijn onzichtbaar.’ Nu hadden ze de volle aandacht van Moose Jaw.

‘Mike Foxtrot, Moose Jaw. Geef uw hoogte, over,’ beval de stem op scherpere toon. En toen nog een keer.

De Falcon was klaar met zijn noordelijke lus en vloog nu op een koers van twee-twee-vijf. De grond onder hen was vlak, en de piloot kwam in de verleiding om naar honderdvijftig meter hoogte te dalen, maar deed dat niet. Het was niet nodig. Zoals gepland, was het vliegtuig zojuist van de radar van Moose Jaw verdwenen.

‘Mike Foxtrot, Moose Jaw. Geef uw hoogte, over!’

‘Klinkt opgewonden,’ merkte de tweede piloot op.

‘Ik kan het hem niet kwalijk nemen.’

De transponder die ze zojuist hadden uitgezet, hoorde bij een heel ander vliegtuig, dat waarschijnlijk geparkeerd stond in zijn hangar buiten Söderhamn in Zweden. Deze vlucht kostte hun chartergezelschap zeventigduizend euro extra. De Zwitserse bemanning was gek op extra geld, maar ze vervoerden geen drugs of zoiets. Geld of niet, dat soort lading was de moeite niet waard.

Moose Jaw lag nu zeventig kilometer achter hen en verdween volgens de dopplerradar van het vliegtuig met twaalf kilometer per minuut in de verte. De piloot gebruikte de stuurknuppel om de zijwind te compenseren. De computer bij zijn rechterknie zou afwijkingen bijhouden, en de computer wist precies waar ze heen gingen.

Tenminste, tot op een bepaald punt.